

## Nionde roten, tomt 10

### *Kvarteret Tenngjutaren*

Tjugonde roten 1637–57

Spannmålsгатans södra sida

Elfte roten 1657–70

öster om östra hamnen  
nära vallen

---

*Joakim Cardewansmakare* 1643:4, 1644–45: 3 mtl

*Matthias Andersson* 1643: 2 mtl

*Lars Jung hattemaker* 1644: 2 mtl

Willem Jack berättade den 5.8.1641 att Olof smeds svåger Lars hattmakare hade först överfallit honom och slagit honom neder på marken, varefter Willem Jack blott på sin gård ("den plats som är honom nyligen av magistraten inrymd") men ej på gatan hotat med blottat svärd mot Olof smed.

Lars hattmakers Enkia R20 1646: 1 mtl (omgift med Peder Eriksson nedan))

*Peder Eriksson båtekarl* 1647–55: 2 mtl, 1656–57v (XI), 1661

*Per Erssons änka* 1663: 1/2 1665: 2

Gustavi tomtöreslängd 1670–73

Per Eriksson bodde 1647–55 i tjugonde roten. Han var gift med (*hattmakaren*) *Lars Jungs* änka. Den 18.4.1649 vände han sig i kämnärsrätten på hustruns vägnar mot Lars Jungs kreditorer Söf-ring Nilsson, Jon Ambiorsson, Olof smed och Nils Bryntesson Wärme. Per Larsson Kock och Nils Assmundsson skulle som gode män förlika parterna. Den 19.10.1660 dömde kämnärsrätten sal. Per Erikssons änka att betala Anders Hansson en tunna salt, som hon tagit i förvaring i sitt hus.

*Hans Andersson* 1648–53, 1655: 2 mtl (2 i roten?)

annan H. A. ? 1654: 2 mtl, 1655: 1 mtl, 1656:–18 1657: –9 (XI), 1657h–66

*Lars Andersson* 1652: 2 mtl

*Nils Hansson* 1666: 3

*Lars Nielsson mjölnare* 1.2.1663, 1665: 2

*Anders Persson böcker Krok* (1675: 661 *Anders Helgeson Böcker Krok*)

1669–81, M1676: 1 tomt, Gustavi tomtöreslängd: Anders Persson böcker 1674, Anders Krok Böcker 1675–81

Anders Kroks hustru 1/ *Kerstin* fick stolrum i Gustavi 16.7.1692 (södra sidan fx 3) Hans hustru 2/ *Anna Larsdotter* fick det 4.2.1713 (södra sidan fx 7).

21.3.1697 (24.3.1697) inprotokollerades böckaren Anders Persson Krooks obligation till banken. Han pantsatte hus och gård på Spannmålgatan för lån av 45 d courant Tomtöreslängden 1710 angav Anders Krok böcker som ägare men den 10 (17?) juli 1711 uppbjöd

*styrman Petter Boy*

framlidne Anders Krooks hus och tomt på Spannmålgatan mellan Anders Helgesson Böckers å östra och Niclas Bergmans änkas gårdar å västra sidan, som han köpt av Krooks arvingar för 300 d smt. Fasta erhöles den 16.8.1711. – 1715 Petter Boij: tomt 100, hus 200, löseendom 60

1717 Skeppar Petter Boij 6 Tobak Hustru *Malena Olofsdotter* 6

Pigan Kierstin Olsdotter

Petter Boij pantsatte den 23.12.1715 till Gustavi kyrka sitt gårdebrev och gård på Spannmålgatan mellan sal. Anders Helgesson böcker i öster och sal. Niclas Bergmans änka i väster för lån av 150 d smt av tyska kyrkan. Cautionist *Wilhelm Bruce*. Petter Boij kallades 1720 skeppare. Han bor kvar 1725.

Enligt tomtöreslängden 1730 beboddes gården 1730 av "böckaren, borgaren och hustimmermannen Hans Larsson, fattig" (men Berg säger att den 1728 såldes till Anders Andersson Böcker, vilket möjligen kan avse granngården 9.9).

Från 1732 äges den av *båtekarlen Anders Båthman*, som 15.7.1735 pantsatte gård på Spannmålgatan till *tolagsbokhållaren Christian Graff* för ett lån av 350 d smt i plåtar till sedvanlig ränta 6%.

1743 värderas åldermannen för strömbåtsgillet Anders Båthmans gård på Spannmålgatan jämte ¼ part i strömbåten Anders Larsson, ¼ part i Anders Holm och 1/7 i kompanibåten Makalös.

Anders Båthman var född 1687 och avled 1743 (begravd 5 april). Han erhöles burskap som skeppare 6.5.1740 och var ålderman för strömbåtsgillet. Gift med *Elisabeth Schmidt*, död 1737 (begr. 23 aug.) Bou efter makarna 18.2.1743 upptager hus och gård på Spannmålgatan mellan tunnbindare Anders Gottfart och Erik Bergmans hus (sålt på auktion 3.2.1744 för 330:16 d smt samt strömbåtsandelar, Berg I sid 330)

Gården övertogs 1744 av *hökaren Zacharias Lundquist*, som hade fått burskap den 23.10.1741. Han avled barnlös 8 dagar före bouppteckningen 27.10.1750. Tidigare samma år den 6 juni hade bouppteckning företagits efter hans hustru *Anna Eriksdotter*, dotter till soldatänkan *Ingeborg Ivarsdotter Klingstedt*.

Han ägde hus och gård på Spannmålgatan mellan tunnbindare Hagman i väster och Bengt Smedbergs hus i öster, som såldes på auktion 27.7.1750 för 1 200 d smt. (Berg II:7–8, 195).

Enligt tomtöreslängderna ägdes gården sedan av:

1755–60 av *saltmätare Anders Gunnarssons änka hustru Anna Enggren*.

*Gelbgjutaren Petter Borgström*

lät den 15.3.1762 första gången uppbjuda ett på Spannmålgatan mellan tunnbindaren mästare Bengt Smedbergs hus å östra och mästare Anders Hagmans gård å västra sidan beläget hus och gård, som han köpt av avlidna saltmätaren Anders Gunnarssons änka den 8.3.1762 för 2 000 d smt med villkor, att hustru Anna Enggren uti sin livstid måtte få njuta överrummen över porten jämte vedrum. 30-penning 66 d 21⅓ öre smt.

Som gelbgjutaregesäll skrev Petter Borgström 11, 9. 1758 till magistraten (EIIb:93) angående att hans *farbror tenngjutaren Lars Borgström* nästlidet år för hans räkning hade ansökt om mästerskap och burskap. Ingen gelbgjutare skulle finnas i staden, sedan den förutvarande *Johan Georg Brösell* (ej i burskapslängden) begivit sig i Kungl. Maj:ts tjänst. I detta ärende var gördelmakareämbetet inblandat. Man undrade, var skiljelinjen gick mellan deras arbete och gelbgjutareämbetet. Det fanns redan allt för många gördelmakare i staden: deras antal var ”överflödit”.

I nya inlaga till magistraten den 21.11.1760 och 1761 (EIIb:100 och 101) ifrågasatte Petter Borgström *gelbgjutare Petter Bergs* rättighet att slå sig ned som mästare i Göteborg.

– Själv fick Petter Borgström burskap som gelbgjutare först den 5.7.1765 men betecknas då som ”sjuk och bräcklig”.

Denne Petter Borgström hade tydligen en jämnårig namne i staden, ty 1765 och 1769 ansåg guld- och silversmedsämberet att *guld- och silverarbetaregesällen Petter Borgström* ej hade arbetat tillräckligt många år som gesäll: antalet mästare var dessutom redan för stort (Gbg amg. EIIb:116, 9.5.1766; EII:138, 17.3.1769).

Enligt Berg (I:1, 176) var Petter Borgström sonson (ej som han ovan själv skriver brorson) till tenngjutaremästare Lars Borgström och Cornelia Kraupner.

Petter Borgströms första hustru *Barbara (Barbro) Enggren*, avliden den 2.6.1782, angavs vara syster till *jungfru Ulrika Enggren*. (Var Barbro och Ulrika Enggren döttrar eller systrar till saltmätareänkan Anna Enggren ovan av vilken Petter Borgström köpt gården?)

Petter Borgström avled den 3.10.1789. Hans gård 9.10 här på Spannmålgatan förklarades 1782 ligga mellan avlidne tunnbindaren Hans Hagmans och Bengt Smedbergs hus men 1798 mellan Hagman i väster och tunnbindare Dahlberg i öster. I testamente den 28.8.1789 lämnade han sin änka *Magdalena Juliana född Rosenberg* portkammaren och vinden därtill i gården samt det stora skåpet i förstugan att nyttja, bruka, bruka och behålla som lagfången egendom.

På begäran av avlidne gelbgjutaremästare Petter Borgströms änka Madame Magdalena Juliana Borgström, född Rosenberg samt arvingarna sönerna *gelbgjutaregesällen Andreas Borgström* och *bagaregesällen Jacob Borgström*, dottern *Maria Christina Borgström* genom sin trolovade fästman *ostindiefararen Andreas Wennerström* och *kopparslagare Johan Roth* som förmyndare för omyndiga dottern *Barbara Magdalena Borgström* hölls auktion på Petter Borgströms på Spannmålgatan mellan tunnbindare Hagmans å västra och tunnbindare Dahlbergs å östra sidan liggande fastigheter under nummer 10 (uppbud 2 400 d smt).

Inropades av *ostindiefararen Andreas Wennerström* för 2 700 d smt, rdr specie 450.

*Drängen Bengt Hallberg* uppbjöd 9.10 den 21.2 1791. 9.10 kallas i tomtöreslängden 1800 – O7 arbetskarlen B. Hallbergs ödetomt.

Gården upptages 6.7.1810 i bouppteckningen efter *murmästare R Otto Gammelín* och hans hustru.

*Sadelmakare J E Jacobsson* uppbjöd 9.10 den 6.4.1812. Den 2.6.1831 företogs bouppteckning efter murmästare Johan Erik Jacobsson, död 11.1.1816. Ägde stenhus med tomter nummer 10, 11 och 12 i nionde roten, Spannmålgatan, 3333: 16 rdr. Änka *Johanna Modén*.

9.10, 9.11, 9.12 och ½ 9.13 uppbjöds av *målaremästare J W Bruhn* den 11.3.1861.